

Overzicht stand van zaken Omgevingswet – mei 2022

In juli 2017 is het Plan van Aanpak 'De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal' vastgesteld. Er wordt al gewerkt in de geest van de Omgevingswet. De raad heeft aangegeven graag goed betrokken te zijn bij de voortgang van de invoering van deze wet in Heemstede. Hiervoor heeft u een vast agendapunt op de agenda van de commissie Ruimte opgenomen. In dit overzicht geven we aan waar we mee bezig zijn en wat de actuele stand van zaken is. In het rood de wijzigingen ten opzichte van het vorige overzicht.

Actueel Landelijk

De Tweede Kamer ging vorige maand akkoord met invoering van de wet per 1 januari 2023. De kritischer Eerste Kamer neemt daarop z'n vroegst begin juni een besluit over. De vorderingen in het stabiel maken van het digitale stelsel lijken daarbij cruciaal.

Rijkscompensatie voor invoeringskosten van de Omgevingswet

Het rijk heeft gemeenten de komende vier jaar een bedrag toegezegd als tegemoetkoming voor de invoeringskosten van de Omgevingswet. Die tegemoetkoming bedraagt voor dit jaar 150 miljoen, en voor de komende jaren respectievelijk 110 miljoen (2023), 70 (2024) en 80 miljoen (2025).

Een commissie bestaande uit afgevaardigden van drie grote en drie kleine gemeenten boog zich de afgelopen maanden over de verdeling van de in totaal 400 miljoen euro. In het voorstel dat er nu ligt (en dat inmiddels door de commissie Financiën van de VNG is overgenomen) ontvangen alle gemeenten een vast deel van 15 procent, om zo recht te doen aan de minimale invoeringskosten die elke gemeente heeft. Met deze verdeling wordt voorkomen dat kleine gemeenten nauwelijks worden gecompenseerd voor hun vaste kosten (zoals de lokale aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet). Het inwonertal is in het voorstel met 60 procent nog altijd de meest zwaarwegende compensatiefactor. De gemeenteoppervlakte telt voor 25 procent mee.

Naar verwachting zal minister Bruins Slot in de Meicirculaire bekendmaken of ze de door de gemeenten voorgestelde verdeelsleutel overneemt. Overigens wordt met de tegemoetkoming van het rijk een fractie van de werkelijke invoeringskosten van gemeenten gecompenseerd.

DSO

Adviesbureau Deloitte heeft de opdracht van minister De Jonge (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening) gekregen om het beheer van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) onder de loep te nemen. Dat blijkt uit de beantwoording van vragen uit de Eerste Kamer door de minister De Jonge.

De Jonge is, zo blijkt uit de beantwoording van de Kamervragen, nog steeds optimistisch over de geplande invoeringsdatum. Volgens hem wint het digitale stelsel aan stabiliteit en worden steeds meer gemeenten op de landelijke voorziening aangesloten. 'Er zijn op dit moment geen redenen om van 1 januari 2023 af te wijken. Samen met bestuurlijke partners en marktpartijen heb ik gekeken naar wat haalbaar is. Daarbij zijn afspraken gemaakt over het te volgen proces, inclusief keuzemomenten voor het kiezen van alternatieven. Op die manier werken we gezamenlijk toe naar inwerkingtreding op 1 januari 2023 en mitigeren we de risico's.'

Op z'n vroegst in juni zal er definitief duidelijkheid komen over de invoeringsdatum. De Tweede Kamer is al met 1 januari 2023 akkoord, maar de Eerste Kamer moet, na de beantwoording van de Kamervragen, nog plenair over de invoeringsdatum gaan stemmen, waarna – als inderdaad een meerderheid instemt, wat nog onzeker is – het Koninklijk Besluit kan worden vastgesteld en bekendgemaakt.

Missie en doelstellingen (plan van aanpak 'De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal')

Samen werken aan een aantrekkelijke leefomgeving waarin elke inwoner weet wat kan en mag en waar de gemeente faciliteert.

Doelstelling 1

Bescherming en versterking van een aantrekkelijke woonomgeving

Met een aantrekkelijke leefomgeving wordt beoogd een bepaald niveau van bereikbaarheid van onze gemeenten, hoe we om gaan met duurzaamheid en klimaatbestendigheid, hoe we komen tot behoud van onze groene gebieden en met oog voor plekken waar er ruimte is voor ontwikkelingen.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is het overkoepelende verhaal waarin de grote lijnen van de voorgenomen ontwikkelingen in de gemeente worden vastgelegd. De omgevingsvisie raakt aan de fysieke leefomgeving in de breedste zin van het woord. Kort samengevat is een omgevingsvisie een integrale visie op de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat de reikwijdte veel breder is dan de traditionele structuurvisie.

De omgevingsvisie beschrijft de gewenste lange termijn ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in het geheel, dus bijvoorbeeld op het gebied van wonen en bouwen, infrastructuur en groen, maar ook op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie en economie. Ook de relatie tussen de fysieke leefomgeving en sociaal maatschappelijke opgaven, zoals bijvoorbeeld een gezonde leefomgeving, krijgen een plek in de omgevingsvisie.

De omgevingsvisie is vormvrij. Wel is er een aantal zaken waar de omgevingsvisie in ieder geval aandacht aan moet besteden. Deze zijn:

- De hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving;
- de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied;
- de hoofdzaken van het beleid op alle relevante terreinen van de fysieke leefomgeving.

De voorbereidingen hiervoor zijn gestart. Het plan van aanpak is door de raad vastgesteld op 1 november 2018. Momenteel wordt er gewerkt aan fase 2: Opstellen van de visie-op-hoofdlijnen inclusief ontwikkelscenario's.

Doel

Duidelijkheid over het proces krijgen en informatie ophalen over de huidige situatie, de huidige identiteit (van zowel de gemeente als van de regio Zuid-Kennemerland) met de bijbehorende kernwaarden, de trends en ontwikkelingen en de daarvan afgeleide opgaven.

De relevante doelen en visie uit het huidige beleid ophalen. Analyseren van alle opgehaalde informatie en formuleren van de gewenste ontwikkelrichting (inclusief prioritering).

Acties

Februari 2019 - Gestart met participatietraject in de vorm van straatinterviews (in samenhang met het opgestarte participatieonderzoek);

Februari 2019 - Bijeenkomst georganiseerd voor alle ketenpartners (interne en externe adviseurs), waarin we hun wensen en opgaven hebben opgehaald;

Februari/Maart 2019 - Inventariseren van de identiteit en kernwaarden, het huidige beleid en de toekomstige opgaven;

Mei/April 2019 - Opstellen concept-beleidsanalyse Omgevingsvisie fase 1 'Heemstede van A tot Z', waarin de identiteit en kernwaarden, het huidige beleid en de toekomstige opgaven zijn benoemd;

Juni/juli 2019

- Vaststelling beleidsanalyse Omgevingsvisie fase 1 'Heemstede van A tot Z' (besluit raad van 27 juni 2019, A-stuk);
- Vaststelling aangepaste aanpak en planning van fase 2 van de omgevingsvisie (besluit raad van 27 juni 2019, A-stuk);

Augustus 2019 - Gestart met de tweede fase van het maakproces. De eerste stap daarin is het verder uitwerken van de kernwaarden en ruimtelijke hoofdprincipes;

November/december 2019 - Er is een werkatelier met bewoners/ experts georganiseerd, waarin op een plezierige en constructieve wijze de kernwaarden en ruimtelijke hoofdprincipes verder zijn uitgewerkt. Deze zijn op 25 februari aan u gepresenteerd tijdens een beeldvormende avond;

Februari 2020 - Op 5 februari is tijdens de radenbijeenkomst Zuid Kennemerland een presentatie gegeven over de stand van zaken van de Omgevingsvisies in de vier gemeenten. Tevens is er daarbij gesproken over de onderlinge afstemming en de afstemming met de Zuid- Kennemer Agenda;

Maart/april 2020 - Na de analyse van de identiteit, het relevante huidige beleid en de toekomstige opgaven van de gemeente, is het project nu begonnen aan fase twee: het opstellen van de visie-op-hoofdlijnen met ontwikkelscenario's. Dit doet het projectteam met participatie in werkateliers.

In de werkateliers wordt behandeld:

- wat is er nodig voor de aanpak van de opgaven;
- welk beslag legt dit op de fysieke ruimte;
- welke kansen en dilemma's levert een confrontatie van de verschillende thema's op.

Momenteel wordt er gewerkt aan fase 2: de visie-op-hoofdlijnen met ontwikkelscenario's. Dit betekent dat de beoogde aanpak van de opgaven van de hoofdthema's in beeld is gebracht. In het kader van de participatie heeft een confrontatie van deze opgaven plaatsgevonden en zijn de kansen en dilemma's verkend. Dit is gebeurd in de vorm van werkateliers met inwoners, bedrijven, instellingen en ketenpartners.

Eerste kwartaal 2022 - Vanuit de beoogde aanpak van de opgaven en de verkende kansen en dilemma's zijn drie ontwikkelopties geformuleerd. Deze zijn op 18 november 2021 besproken in de commissie Ruimte, waarbij is toegezegd dat voorafgaand aan de participatie eerst een plan van aanpak daarover zal worden voorgelegd. De daarop opgestelde notitie met een nadere uitwerking van de participatie, inclusief bijbehorende planning is besproken in de commissie van 17 februari jl. De commissie heeft de notitie teruggegeven aan het college zodat er gewerkt kan worden aan een verbeterde versie. In de vervolguitwerking hiervan zal na de bestuurswissel de nieuwe raad worden betrokken.

De vaststelling van de definitieve omgevingsvisie is nodig voor de Omgevingswettermijn van 1 januari 2025. We blijven vooralsnog onverminderd op koers om te voldoen aan de verplichting om tijdig een gebiedsdekkende omgevingsvisie te hebben. *Dit is in 'Roadmap Omgevingswet gelinkt aan het actiepunt 19.*

Tweede kwartaal 2022 – Een verkenning vindt plaats naar de inzet van een extern bureau om de complexe opgave van het formuleren van de Omgevingsvisie voort te zetten.

Omgevingsplan

De Omgevingsvisie is de basis voor het Omgevingsplan dat daarna volgt. Op die manier worden de ambities uit de visie geborgd in regels.

Het Omgevingsplan geeft juridisch bindende regels voor alle functies en activiteiten in de fysieke leefomgeving in de gemeente. Uiteindelijk moet per locatie zo goed mogelijk duidelijk worden wat er kan en mag en hoe de gemeente zijn bevoegdheden en wettelijk instrumentarium inzet om te reageren op initiatieven. Het omzetten van de bestemmingsplannen naar één Omgevingsplan per gemeente vindt formeel plaats na vaststelling van de Omgevingsvisie.

In de voorbereiding op het Omgevingsplan starten we, zodra de ontwerp-omgevingsvisie gereed is, met een pilot om te oefenen met het maken (een deel van) het toekomstige Omgevingsplan: het Omgevingsplan voor het gebied Woonwijken Noordwest. Ook vanuit het project 'Was-wordt' blijven we ons, ondanks het uitstel van de Omgevingswet, voorbereiden op het instrument omgevingsplan. Op basis daarvan bieden we raad na de zomer van 2022 en daarmee voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een plan van aanpak voor het nieuwe omgevingsplan ter kennisname aan. Daarin zullen de uitgangspunten, structuur, insteek en planning voor het nieuwe omgevingsplan worden verduidelijkt. Eén en ander in lijn met de kaders van rijks- en provinciale regelgeving en de omgevingsvisie-op-hoofdlijnen.

Acties

In het plan van aanpak van zomer 2017 waarmee de raad heeft ingestemd, is uitgegaan van het starten van dit project in de loop van 2019. Dit project start niet voor de ontwerp-omgevingsvisie klaar is (besluit college van 1 oktober 2019, C-stuk). Het houdt namelijk nauw verband met de Omgevingsvisie. Op deze wijze kunnen uitgangspunten daaruit omgezet worden in regels voor het Omgevingsplan. *Dit is in de 'Roadmap Omgevingswet' gelinkt aan de actiepunten 14, 15 en 18.*

Was-wordt

In dit project houden we ons bezig met:

- Inventariseren van alle regelgeving en beleid in de gemeente over de Fysieke Leefomgeving (FLO); alle verordeningen hebben we nu in beeld en gaan we doorlopen op relevantie voor het Omgevingsplan;
- De bruidsschat (regels die het Rijk opheft en overhevelt naar de gemeente); deze gaat gelden op 1 januari 2021. Wij gaan uw raad fasegewijs na 1-1-2021 deze regels voorleggen met de keuze ze te houden of te schrappen of ze te houden maar aan te passen op de gemeentelijke situatie;
- Beschikkingen onder de nieuwe Omgevingswet;
- Het casco op te gaan stellen voor de omvorming van het tijdelijke omgevingsplan naar een nieuw omgevingsplan in 2029.

Acties

Januari – juni 2019 - Het eerste product is de inventarisatie van het bestaande lokale beleid in relatie tot de Omgevingswet;

Januari – juni 2019 - Inventarisatie van alle regels van de bruidsschat (gedecentraliseerde regelgeving van het Rijk);

Juli 2019 – oktober 2020 - Analyse van alle huidige en toekomstige regels voor het Omgevingsplan;

Maart 2019 – oktober 2020 - Creëren van een handleiding om alle nieuwe regels van het Omgevingsplan helder te ordenen en te formuleren;

November 2020 - Er is een concept tussenrapportage opgesteld met een inventarisatie van de regels uit gemeentelijke verordeningen die deel kunnen uitmaken van het omgevingsplan. De inventarisatiefase zal dit jaar worden afgesloten met een stuk waarin alle regels zijn opgenomen die

deel kunnen uitmaken van het omgevingsplan. Deze inventarisatie bestaat naast de inventarisatie van gemeentelijke verordeningen uit een inventarisatie van gemeentelijke beleidsstukken, alle bestemmingsplannen en de bruidsschat;

December 2020 – april 2022 - De conclusies van het project 'Was-wordt' zijn door het projectteam in een tussenrapportage uitgewerkt en middels een collegebericht op 23 maart 2021. gedeeld de raad. De regels uit de lokale verordeningen zijn we juridisch aan het integreren in een casco omgevingsplan. *Link met 'Roadmap Omgevingswet': actiepunten 4, 15 en 16.*

Doelstelling 2

Grotere betrokkenheid inwoners bij inrichten van een aantrekkelijke leefomgeving

De Omgevingswet gaat uit van een grote rol voor inwoners en initiatiefnemers. De gemeenteraad moet zich sterk maken voor een proactieve manier van raadplegen van inwoners. Zij moet meer ruimte geven aan initiatieven van inwoners.

Participatie

De Omgevingswet stimuleert participatie. Voor initiatieven (ook van derden) is participatie verplicht indien het een buitenplanse omgevingsplanactiviteit betreft en indien de raad heeft besloten dat bij dat type activiteit een participatieverplichting geldt. Dat betekent dat initiatiefnemers dan moeten aangeven of er geparticipeerd is. Hoe zij dit vormgeven is door de wetgever bewust opengelaten. Dit om ruimte te laten voor vormen van participatie die aansluiten bij de aard van de opgave en bij de eigen visie van gemeenten op participatie. De raad heeft daarvoor als eerste stap in 2020 het nieuwe participatiebeleid voor Heemstede vastgesteld. Dit participatiebeleid vormt het uitgangspunt in hoe participatieve trajecten binnen de omgevingswet vormgegeven worden.

Het onderwerp is, in samenhang met het adviesrecht van de raad uitwerkt in een raadsvoorstel. Dit raadsvoorstel is aangehouden in de commissie Ruimte van december 2021. Nadat op 17 januari jl. een aanvullende technische sessie is gehouden, is het A-stuk 'Adviesrecht en participatie onder de Omgevingswet' opnieuw besproken commissie Ruimte op 17 februari 2022. De commissie heeft daarin het stuk terug gegeven aan het college die de gewenste inhoudelijke wijzigingen heeft genoteerd. In de vervolgitwerking hiervan zal na de bestuurswissel de nieuwe raad worden betrokken. *Dit is in de 'Roadmap Omgevingswet gelinkt aan de actiepunten: 8 en 9.*

Communicatie

Het project Communicatie is een integraal onderdeel van alle projecten onder het programma.

Acties

Januari 2021 – april 2022 - Binnen onze organisatie werken aan de hand van een communicatieplan aan voorbereidingen om bewoners en ondernemers te voorzien van correcte en begrijpelijke informatie over de Omgevingswet. Het gaat om zaken die aanvullend zijn op de campagne van het rijk, zoals informatie over procedures verbonden aan de wet, eisen die wet- en regelingen stellen aan initiatieven, e.d. Specifiek wordt er gewerkt het tijdig aanpassen van onze communicatie-uitingen (website, brochures, formulieren, etc.).

April 2022 – Er is een interne werkgroep opgericht bestaande uit interne deskundigen op het gebied van VTH, RO en Communicatie. In de komende tijd zullen zij de standaardbrieven voor vergunningsprocedures aanpassen gericht op de situatie in Heemstede.

Dit is in bijgevoegde 'Roadmap Omgevingswet gelinkt aan actiepunt 26.

Doelstelling 3

Betere processen voor het realiseren van een aantrekkelijke leefomgeving

Processen verlopen sneller, bijvoorbeeld vergunningverlening. Betrokken partijen zijn tijdiger ingeschakeld. Advisering verloopt integraler. Belanghebbenden zijn tijdig en voldoende geïnformeerd. Besluitvorming is een integrale afweging over de fysieke leefomgeving.

Dienstverlening onder de Omgevingswet

Inwoners en ondernemers worstelen nu met dienstverlening in het fysieke domein. Er zijn thans veel verschillende wetten met elk hun eigen procedure, planning en regels. De uitvoering is versnipperd. De nieuwe wet stelt de initiatiefnemer centraal en legt daarmee de lat voor dienstverlening hoog. Daarbij worden de doelstellingen van de Omgevingswet nadrukkelijk betrokken; het omgevingsrecht wordt inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk; er komt meer samenhang in beleid, besluitvorming en regelgeving; het wordt gemakkelijk om doelen te bereiken en de besluitvorming wordt sneller en beter.

Acties

Mei 2020 – juni 2020 - Er is een Plan van Aanpak opgesteld om kunnen te voldoen aan de minimale uitgangspunten en eisen die de Omgevingswet aan de VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) stelt. De minimale uitgangspunten en eisen betreffen de taken in het ruimtelijk domein, met uitzondering van ontwikkeling van ruimtelijk beleid. Er is ontwikkeltraject opgestart, waarbij ook de servicebaliemedewerkers worden betrokken. Binnen het ontwikkeltraject willen we dat medewerkers op een praktische manier ontdekken welke werkwijze het beste past bij de nieuwe uitvoeringsorganisatie en hierin keuzes maken;

September 2020 – mei 2021 - In samenwerking met het externe bureau De Processpecialisten hebben we ons huidige dienstverleningsproces voor de omgevingsvergunningen eind vorig jaar in beeld gebracht en gespiegeld aan het VNG referentiemodel voor de nieuwe omgevingswet. Op basis van een daaruit voortgekomen analyse organiseren we aanvullende workshops of trainingen. Ook maken we met onze partners aanpassingen op samenwerkingsafspraken (SLA's) die nodig zijn om onze dienstverlening gereed te maken voor het kunnen behandelen van vergunningaanvragen en meldingen. *Dit is in bijgevoegde 'Roadmap Omgevingswet gelinkt aan de actiepunten: 2, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 24 en 25*

November 2020 – april 2022 - Het project Dienstverlening richt zich nu bij het inrichten van het proces en de techniek, op zo goed mogelijk te laten aansluiten op de ambities en keuzes die de raad nog dient te stellen t.a.v. o.a. het adviesrecht, vergunningsprocedures, regels inzake participatie en commissie ruimtelijke kwaliteit. Dit zal gedurende de periode tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet meer duidelijk worden. Het project richt zich nu specifiek op de cultuur- en organisatieverandering die binnen ons dienstverleningsdomein nodig is om ons huidige serviceniveau te kunnen bestendigen.

In relatie met inrichten van de dienstverlenings-processen – en in samenhang met het voorstel over participatie-vereisten onder de Omgevingswet - is er gewerkt aan raadsvoorstel dat een lijst bevat van buitenplanse activiteiten waarop het adviesrecht van de raad van toepassing zal zijn (zie paragraaf over Participatie).

Anders dan nu, is onder de Omgevingswet een welstandscommissie (of een commissie ruimtelijke kwaliteit) alleen nog verplicht voor het toetsen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een rijksmonument. De evaluatie van het huidige welstandsbeleid en het voorstel over de beoogde reikwijdte van de gemeentelijke adviescommissie is op 26 november 2020 afgestemd met de raad. Op basis daarvan is een raadsvoorstel uitgewerkt over de rol en taken van de in te stellen gemeentelijke adviescommissie. De raad heeft op 27 januari jl. besloten om de 'Verordening op de gemeentelijke adviescommissie voor omgevingskwaliteit Heemstede' vast te stellen. De verordening zal inwerking treden op de dag waarop de Omgevingswet inwerking treedt.

Dit is in bijgevoegde 'Roadmap Omgevingswet gelinkt aan de actiepunten: 3.1, 6 en 8.

Digitaal stelsel Omgevingswet/informatievoorziening (DSO)

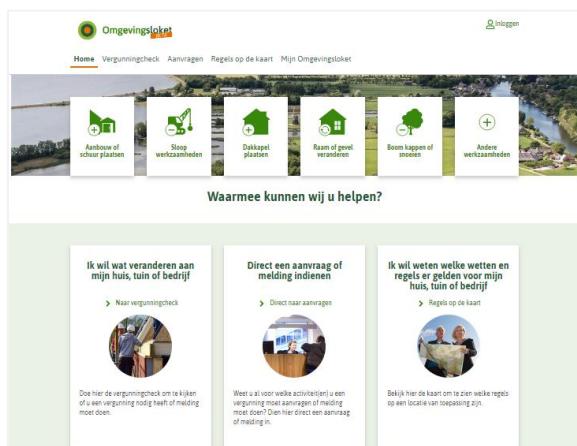
Alle informatie over de fysieke leefomgeving moet op een of andere wijze ondergebracht worden in het door het Rijk te ontwikkelen Omgevingsloket, onderdeel het van Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dat kan bijvoorbeeld als beeldbestand, als vraagboom in het omgevingsloket of als beschikbare bodeminformatie. Dit is vooral een intern proces. In mei 2019 is dit project van start gegaan.

Acties

Met project DSO zorgen we ervoor dat de gemeente technisch aangesloten is op het DSO. De software om aan te sluiten op het DSO is vorig jaar aangeschaft en wordt gedurende 2021 verder geïmplementeerd. De eisen die onze organisatie stelt voor de Vergunning-, Toezicht- en Handhaving (VTH) zijn te realiseren binnen onze bestaande werkomgeving 'Mozard'. Daarvoor zijn inmiddels de benodigde digikoppelingen met het DSO gerealiseerd. Aan de belangrijkste prioriteiten om straks te kunnen werken met het Omgevingsloket is daarmee voldaan, namelijk:

- Het kunnen ontvangen van een aanvraag of melding;
- Het kunnen publiceren van Omgevingswetbesluiten;
- Het kunnen registreren van vragenbomen.

De planning om het Omgevingsloket als basisvoorziening op te leveren voor inwerkingtreding gaan we halen. Dit betekent dat de organisatie heel 2022 en daarna nog kan oefenen met het systeem voordat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet live gaat. Het is nog wel cruciaal dat het loket gevuld wordt met álle relevante informatie. Zonder deze informatie zal het loket straks niet goed werken. We zorgen er daarom voor dat de bestemmingsplannen die nog gelden tijdens de inwerkingtreding van de Omgevingswet up to date en gepubliceerd zijn. Er is een koppeling met het huidige Ruimtelijkeplannen.nl waardoor ze straks automatisch in het loket worden gepubliceerd. Daarnaast zorgen we met het project 'Toepasbare regels' voor het maken van vragenbomen (zie paragraaf hieronder). Als het Omgevingsloket live is, kan een initiatiefnemer kiezen uit drie verschillende loketten: de vergunningscheck, de vergunningsaanvraag en melding en de gegevens op de kaart. *Dit is in bijgevoegde 'Roadmap Omgevingswet gelinkt aan de actiepunten: 2, 5, 10 en 14.*

Figuur: beta-versie van het Omgevingsloket (in ontwikkeling)

November 2020 – maart 2022 – Een interne projectgroep houdt zicht, ondersteund door externe bureaus Geodan en Flo Legal tot er met 1^e kwartaal van 2022 bezig met het vullen van het DSO, waaronder het maken van toepasbare regels voor de onderdelen 'vergunningcheck', 'aanvragen' en 'gegevens op de kaart'. Toepasbare regels zijn begrijpelijke vertalingen van juridische regels. Daardoor kunnen initiatiefnemers dan met vragenbomen onderzoeken wat voor hen van toepassing is. De projectgroep heeft voor een aantal eenvoudige activiteiten, zoals de aanvraag voor object over de openbare weg, kapvergunning en dakkapel, de juridische én toepasbare regels in de vorm een omgevingsplan ontsloten in het pre-productieportaal van het DSO (lees: testomgeving).

Dit is in de 'Roadmap Omgevingswet gelinkt aan actiepunt: 5

Financiën

Het invoeren van de Omgevingswet raakt veel plekken in de gemeentelijke organisatie. Dat heeft financiële consequenties die in kaart moeten worden gebracht. De VNG ontwikkelt hiervoor een aantal ondersteuningsproducten, handreikingen en verzamelt expertise. Zo kunnen we kijken welke financiële verschuivingen er gaan ontstaan wanneer we gaan werken met een andere wettelijk instrumentarium. De financiële opzet in het plan van aanpak 'De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal' is op dit moment nog steeds voldoende. Mede na aanleiding van de motie van de gemeente Bergen over de financiën van de Omgevingswet en inschattingen van de VNG over de invoeringskosten en effecten op de structurele begroting is een apart project 'Financiën' opgestart. Met het project Financiën zullen wij de gevolgen van de wet in kaart. De resultaten daarvan komen tot in uiting in de komende Voorjaarsrapportage. *Dit is in de 'Roadmap Omgevingswet gelinkt aan de actiepunten: 23, 24 en 25.*

Augustus 2021 – april 2022 – Er is een ambtelijke werkgroep bezig met tijdig voorbereiden op het opstellen van een legesverordening onder de Omgevingswet. **Hiervoor worden wij ondersteund door adviesbureau ANG met expertise op het gebied van financieel recht. Het project richt zich er op om in het derde kwartaal van 2022 de nieuwe tarieven te bepalen en de wettelijke grondslagen en verwijzingen uit de huidige legesverordening te actualiseren.** De nieuwe legesverordening kan hierdoor voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet ter besluitvorming worden aangeboden aan de raad.

Samenwerking intern/extern

• Betrokkenheid ketenpartners

We zoeken naar een goede manier om met onze partners, waaronder de Omgevingsdienst IJmond en Provincie Noord-Holland samen te werken. We proberen ze nu zo goed als mogelijk te betrekken bij onze pilots en projecten. Dat blijven we doen en zullen we zo nodig uitbreiden. Zowel bij de Omgevingsvisie als inrichting van de nieuwe werkprocessen zijn alle betrokken partijen vanaf het eerste moment betrokken. Dit tot tevredenheid van onze ketenpartners.

• Betrokkenheid medewerkers

Van belang is om aan te geven hoe de Omgevingswet precies de werkzaamheden van de medewerkers gaat raken. **We organiseren voor en na de zomer van 2022 diverse interne trainingen en workshops. Deze zijn gericht op het kunnen werken met nieuwe of aangepaste instrumenten zoals het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.**

• Betrokkenheid raad

De raad heeft aangegeven graag goed betrokken te zijn bij de voortgang van de invoering van deze wet in Heemstede. Het vaste agendapunt in de commissie Ruimte en dit overzicht dienen hiertoe. Inmiddels hebben diverse stukken de raad gepasseerd, in het bijzonder:

- Plan van aanpak 'De Omgevingswet in Heemstede en Bloemendaal' (29 juni 2017, A-stuk);
- Plan van aanpak 'Omgevingsvisie voor Heemstede' (1 november 2018, A-stuk);
- Omgevingsvisie fase 1 'Heemstede van A tot Z' (27 juni 2019, A-stuk);
- Projectplan 'Pilot Omgevingsplan Woonwijken Noordwest' (1 oktober 2019, C-stuk);
- Tussenrapportage 'Was-wordt' (21 maart 2021, collegebericht).
- Scenario's uitwerking Omgevingsvisie Heemstede (2021, B-stuk);
- Verordening op de gemeentelijke adviescommissie voor omgevingskwaliteit Heemstede (2022, A-stuk).

In afstemming met de Griffie verkennen we momenteel op welke wijze we de systematiek van het ruimtelijk bestuursrecht en in het bijzonder de Omgevingswet kunnen betrekken in het inwerkprogramma voor de nieuwe raad. We komen hier via het Griffiebericht of via dit overzicht op terug zodra dit concreet uitgewerkt is.

Planning

Hieronder is globaal de projectenplanning van het programma weergegeven. Een weergave van een detailplanning per actie staat in de 'Roadmap Omgevingswet'. Het programmateam komt in de volgende commissie met een geactualiseerde 'Roadmap Omgevingswet', waarbij we de planning op nieuwe invoeringsdatum zullen afstemmen. Uitgangspunt blijft dat we zoveel mogelijk de huidige planning blijven volgen op basis van de Lange-Termijn-Planning (LTP) van de raad.

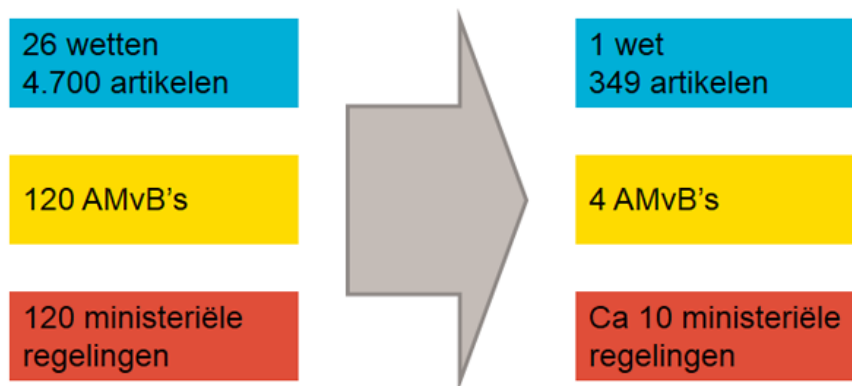
Product/resultaat	Start	Volgende stap	eindproduct	College/raad/ MT
Omgevingsvisie	zomer 2018	Vaststellen fase 2: visie-op-hoofdlijnen incl. scenario's	2023	College/raad
Opleidingen; projectmatig werken	najaar 2018	trainingen	doorlopend	MT
Was-Wordt regelgeving en beleid naar Omgevingsplan	najaar 2018	Casco Omgevingsplan (incl. plan van aanpak)	Q2 2022	College/raad
Dienstverlening	najaar 2018	Inrichting proces/techniek dienstverlening	doorlopend	MT
DSO/Informatisering	najaar 2018	Start project september 2019	2019-2023	MT en college
Omgevingsplan	zomer 2019	Plan van aanpak (incl. planning) gebiedsdekkend omgevingsplan	2022-2029	College/raad
Pilot Woonwijken Noordwest	Na vaststelling ontwerp- omgevingsvisie	Vaststellen notitie: analyse en gewenste ontwikkelrichting	2023	College/raad
Financiën	Najaar 2019	Gevolgen van de wet opnemen in de begroting	Q4 2022	College/raad

Achtergrondinformatie

Toelichting op de Omgevingswet

Het huidige omgevingsrecht is gecompliceerd en bestaat uit tientallen wetten en honderden regelingen. Initiatiefnemers moeten met een idee langs veel loketten, krijgen soms tegenstrijdige adviezen en zien door de bomen het bos niet meer.

Daarom komen aanvankelijk kansrijke initiatieven soms maar moeilijk van de grond. Er is behoefte aan een geïntegreerde aanpak als het gaat om ruimtelijke projecten, snellere besluitvorming met beter resultaat en daarnaast aan meer ruimte voor particuliere initiatieven. Het Rijk heeft de afgelopen jaren hard gewerkt aan een wet die dit alles mogelijk moet maken: de Omgevingswet, die in 2022 in werking treedt.

De 4 doelen van de Omgevingswet zijn:

1. het vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht;
2. het bewerkstelligen van een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving;
3. het vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van doelen voor de fysieke leefomgeving;
4. het versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Om deze doelen te bereiken zijn in de Omgevingswet 6 instrumenten opgenomen (zie volgende pagina):

OMGEVINGSWET

De 6 instrumenten

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor Rijk, provincie en gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programma-tische aanpak.

3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebieds-dekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

Omgevingswetportaal.nl | februari 2018

De Omgevingswet is een vereenvoudiging van het huidige omgevingsrecht en zorgt voor korte lijnen en transparantie in de besluitvorming. Daarmee wordt het voor bewoners en ondernemers makkelijk om plannen in de fysieke ruimte te realiseren. Maar behalve meer ruimte krijgen initiatiefnemers ook meer verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld voor het creëren van draagvlak. Participatie is in de nieuwe wet verankerd.

De Omgevingswet is eigenlijk een veranderopgave. De wet vraagt om een nieuwe bestuurscultuur met meer ruimte voor ambities, dromen en idealen van bewoners en ondernemers. Het vraagt om transparantie en vertrouwen. Er wordt vooral vanuit mogelijkheden gedacht.